

MĖSA / MEAT

Albertas GAPŠYS
LAEI produktų rinkotyros skyriaus vedėjas,
albertas@laei.lt

Laura PETRAUSKAITĖ
LAEI Produktų rinkotyros skyriaus ekonomistė,
laura@laei.lt

Statistikos departamento duomenimis, per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius, palyginti su 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, gyvulių ir paukščių supirkta 14 proc. mažiau: kiaulių – 29 proc., avių ir ožkų – 17 proc., galvijų – 9 proc., paukščių – 5 proc. Nuo 2009 metų pradžios žymiai pasikeitę PVM tarifai žaliai mėsei ir mažėjantis zloto kursas lito atžvilgiu vis didesnę įtaką darė mėsos vartojimui šalyje. Vietos gamintojų mėsos produktų pardavimas vidaus rinkoje vis mažėjo (1 lentelė).

1 lentelė / Table 1

Mėsos ir jos produktų realizacija vidaus rinkoje 2008 ir 2009 metų sausio–balandžio mėnesiais, t
Sales of meat and meat products in January–April 2008 and 2009

Mėsos rūšis, gaminys <i>Kind of meat, product</i>	2008	2009	Pokytis, <i>Change, %</i>
Jautiena / <i>Beef</i>	4383,3	3460,5	78,9
Kiauliena / <i>Pork</i>	22817,8	23798,7	104,3
Paukštiena / <i>Poultry meat</i>	11814,8	11103,8	94,0
Mėsos produktai / <i>Meat products</i>	18493,5	16270,8	88,0
Dešros / <i>Sausages</i>	18418,8	16025,0	87,0
Paukštienos subproduktai <i>Poultry offal</i>	1869,6	1617,0	86,5
Kiti subproduktai / <i>Other offal</i>	4137,8	3433,2	83,0

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

2 lentelė / Table 2

Gyvulininkystės ir paukštininkystės produkcijos eksportas ir importas
2008 ir 2009 metais sausio–balandžio mėnesiais, tūkst. Lt
Export and import of animal and poultry output in January–April 2008 and 2009, thou. Lt

Produkcija / <i>Output</i>	Eksportas / <i>Export</i>			Importas / <i>Import</i>		
	2008	2009	%	2008	2009	%
Jautiena / <i>Beef</i>	72155	70072	97,1	13993	5957	42,6
Kiauliena / <i>Pork</i>	8366	10652	127,3	115798	124450	107,5
Paukštiena / <i>Poultry meat</i>	36852	40142	108,9	40149	35348	88,0
Mėsos produktai / <i>Meat products</i>	22238	17498	78,7	34305	37307	108,8
Gyvi gyvuliai / <i>Live animals</i>	77203	98280	127,3	26164	21330	81,5
Iš viso / <i>Total</i>	216814	236644	109,1	230409	224392	97,4

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė.

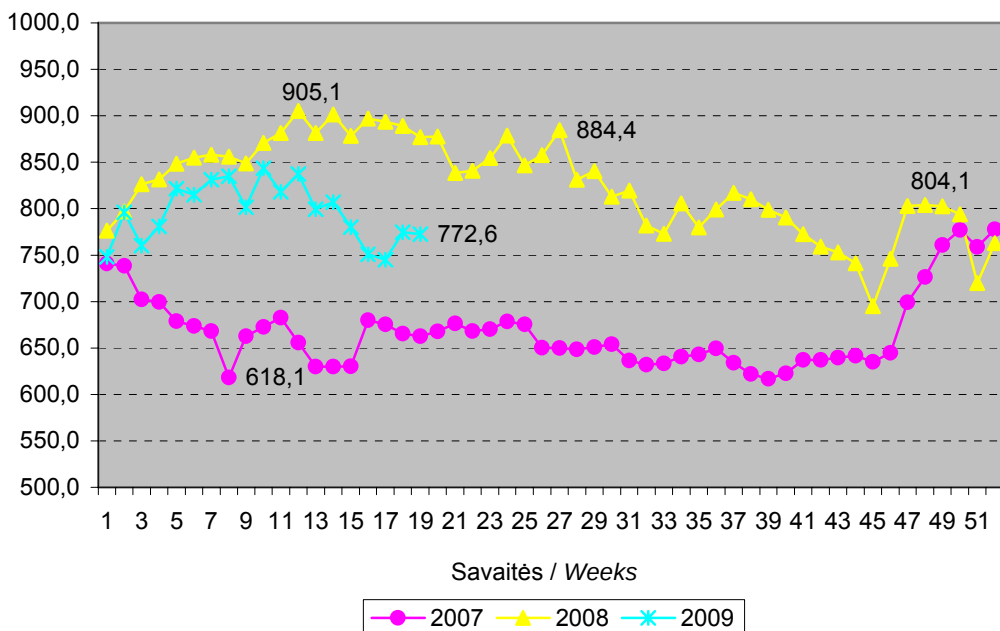
Palaipsniui prarandant vietinę rinką, buvo daugiau eksportuojama. Per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius, palyginti su 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, eksporto apimtys išaugo 9 proc. Daugiau kaip ketvirtadaliu išaugo kiaulienos ir gyvų gyvulių eksportas (2 lentelė). Importas nežymiai mažėjo.

JAUTIENA / BEEF

Statistikos departamento duomenimis, 2008 metų sausio–balandžio mėnesiais skerdyklos ir mėsos perdirbimo įmonės supirko 48,7 tūkst. galvijų, arba 11,9 tūkst. t skerdienos. Palyginti su 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, veršelių supirkta 32 proc., bulių – 28 proc., telyčių – 9 proc. mažiau, o karvių – 14 proc. daugiau. Net 9 proc. sumažėjo veršelių eksportas.

Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro (ŽŪIKVC) duomenimis, Lietuvoje 2009 m. gegužės 1 d. buvo auginama 759 tūkst. galvijų, iš jų 379 tūkst. karvių. Per metus galvijų banda sumažėjo 3 proc., karvių – 5 proc.

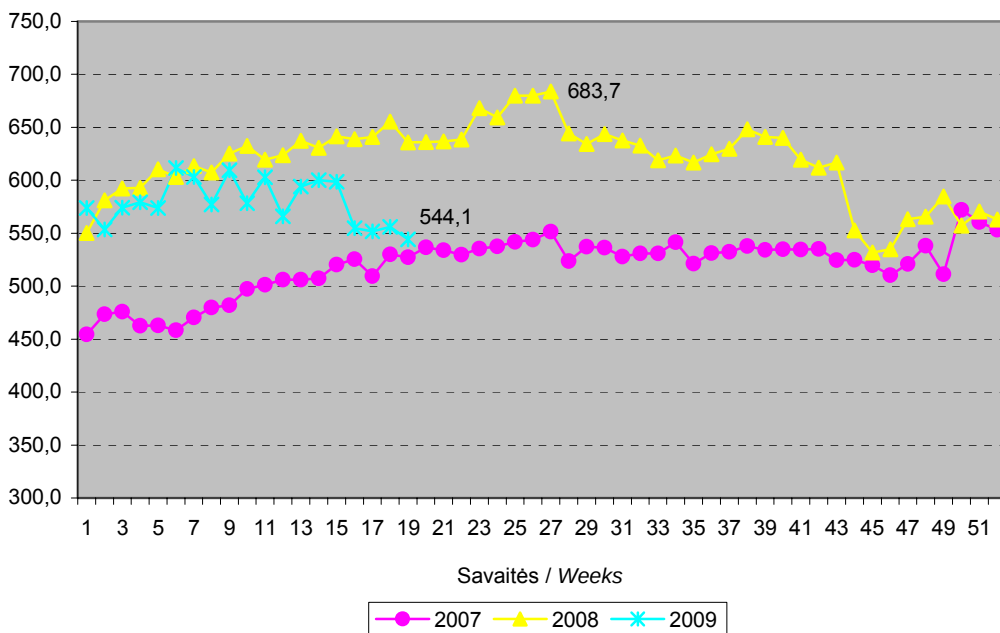
2009 metų sausio–balandžio mėnesių vidutinė bulių supirkimo kaina (796 Lt/100 kg) buvo 8 proc. mažesnė nei per 2008-ųjų tą patį laikotarpį (1 pav.). 2009 metų balandžio pabaigoje (18-ąją savaitę) didžiausios O2 bulių supirkimo kainos buvo Graikijoje (1368 Lt/100 kg), Portugalijoje (1130 Lt/100 kg) ir Danijoje (1061 Lt/100 kg), mažiausios – Latvijoje (622 Lt/100 kg), Estijoje (731 Lt/100 kg) ir Lenkijoje (783 Lt/100 kg).

1 pav. Jaunų bulių skerdenų supirkimo kainos 2007–2009 metais, Lt/100 kg
Figure 1. Purchase price of young bull carcasses in 2007–2009, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIŠ.

2009 metų sausio–balandžio mėnesių vidutinė karvių supirkimo kaina (579 Lt/100 kg) buvo 6 proc. mažesnė negu per 2008-ųjų tą patį laikotarpį (2 pav.). 2009 metų balandžio pabaigoje (18-ąją savaitę) didžiausios P2 klasės karvių supirkimo kainos buvo Rumunijoje (766 Lt/100 kg), Prancūzijoje (746 Lt/100 kg) ir Airijoje (728 Lt/100 kg), mažiausios – Slovėnijoje (392 Lt/100 kg), Slovakijoje (493 Lt/100 kg) ir Estijoje (520 Lt/100 kg).

2 pav. Karvių skerdenų supirkimo kainos 2007–2009 metais, Lt/100 kg
Figure 2. Purchase price of cow carcasses in 2007–2009, Lt/100 kg

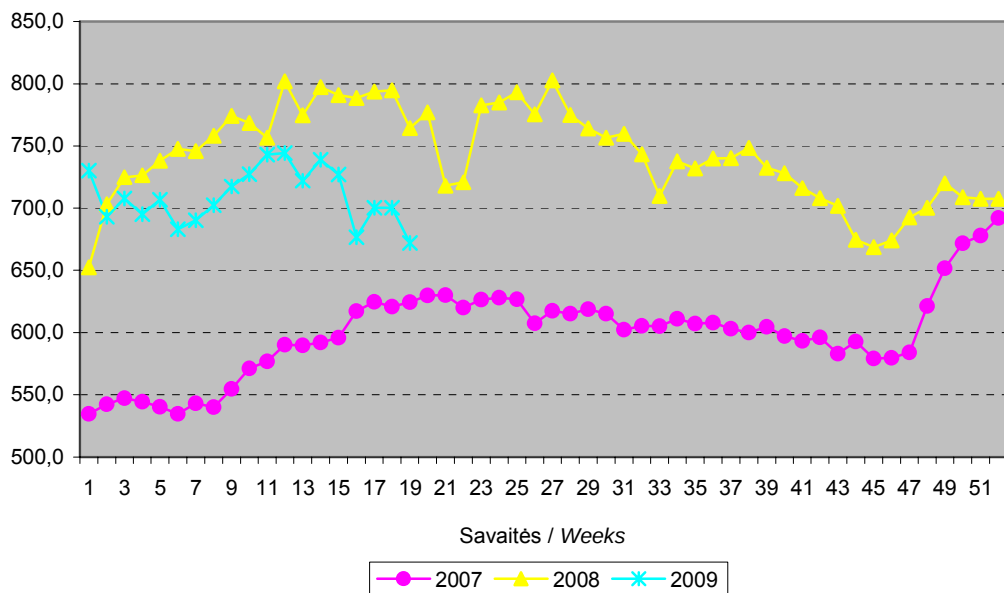
Šaltinis: ŽŪMPRIS.

2009 metų sausį–balandį vidutinė telyčių supirkimo kaina (709 Lt/100 kg) buvo 6 proc. mažesnė nei 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu (3 pav.). 2009 metų balandžio pabaigoje (18-ąją savaitę) didžiausios O3 klasės telyčių supirkimo kainos buvo Graikijoje (1287 Lt/100 kg), Airijoje (1054 Lt/100 kg) ir Jungtinėje Karalystėje (1041 Lt/100 kg), mažiausios – Latvijoje (609 Lt/100 kg), Vengrijoje (651 Lt/100 kg) ir Slovakijoje (684 Lt/100 kg).

Beveik visus metus galvijų supirkimo kainos Lietuvoje apie 30 proc. dar atsiliko nuo ES šalių vidurkio. Tokią padėtį iš esmės lėmė didelė galvijų prieauglio pasiūla rinkoje.

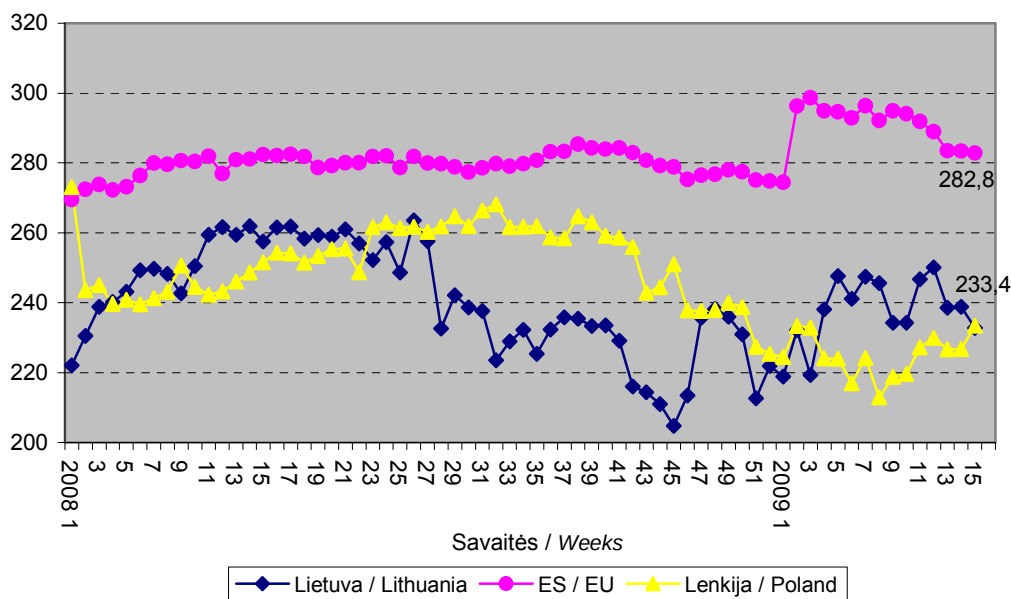
2009 metų sausio–balandžio mėnesiais bulių supirkimo kainos Lietuvoje buvo didesnės nei Lenkijoje (4 pav.).

Išankstiniais Statistikos departamento duomenimis, per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius mėsos perdirbėjai pagamino 18,9 tūkst. t jautienos. Vidutinė didmeninė jos kaina (5 pav.) buvo 12 proc. didesnė nei tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu, ir jos kitimo tendencijos iš esmės skyrėsi nuo galvijų supirkimo kainų tendencijų.

3 pav. Telyčių skerdenų supirkimo kainos 2007–2009 metais, Lt/100 kg
 Figure 3. Purchase price of heifer carcasses in 2007–2009, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

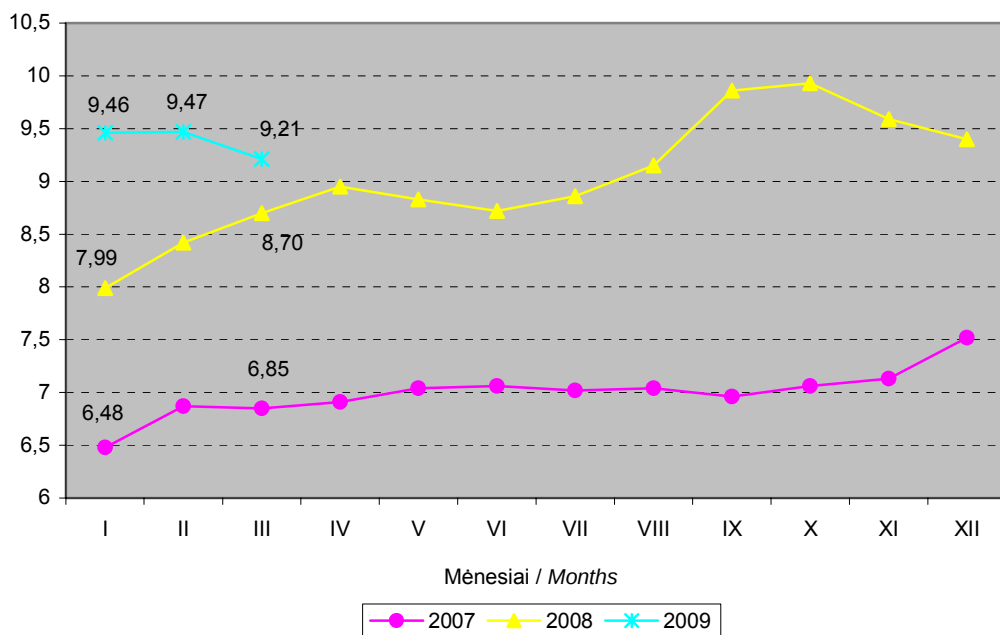
4 pav. Jaunų bulių supirkimo kainos Lietuvoje, ES ir Lenkijoje 2008–2009 metais, eurai/100 kg
 Figure 4. Purchase price of young bulls in Lithuania, EU and Poland in 2008–2009, EUR/100 kg

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

Galvijų supirkimo kainos Lietuvoje, ES ir Lenkijoje 2009 metų 18-ąją savaitę
Cattle purchase price in Lithuania, EU and Poland in the 18h week of 2009

Galvijų rūšis <i>Kind of cattle</i>	Kaina / Price, Lt/100 kg			Lietuva, palyginti su ES/Lenkija, proc. <i>Lithuania compared to EU/Poland, %</i>
	Lietuvoje <i>Lithuania</i>	ES / EU	Lenkijoje <i>Poland</i>	
Jauni buliai (vidutiniškai) <i>Young bulls (average)</i>	803,5	1104,6	800,0	73/100
Jauni buliai (O2) <i>Young bulls</i>	792,8	930,2	783,4	85/101
Karvės (vidutiniškai) <i>Cows (average)</i>	587,7	794,1	643,3	74/91
Karvės (P2) <i>Cows</i>	570,7	658,4	578,0	87/99
Telyčios (vidutiniškai) <i>Heifers (average)</i>	724,7	1077,3	696,8	67/104
Telyčios (O3) <i>Heifers</i>	727,5	902,6	686,1	81/106

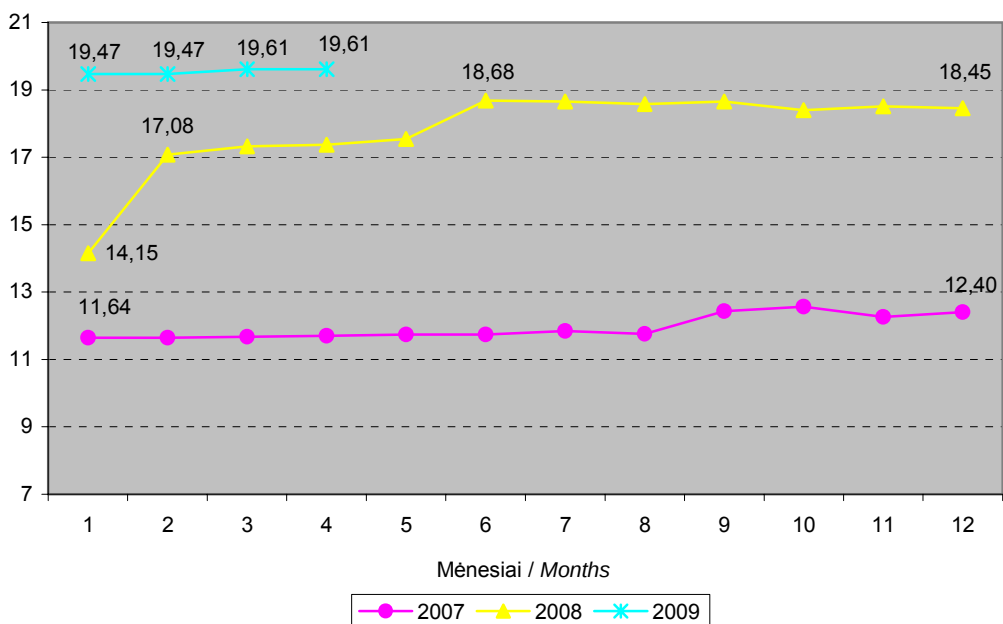
Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

5 pav. Lietuvos gamintojų jautienos kainos 2007–2009 metais, Lt/kg
Figure 5. Average producer price of beef in Lithuania in 2007–2009, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Jautienos mažmeninė kaina 2009 metų sausio–balandžio mėnesiais nesikeitė ir buvo 19 proc. didesnė nei 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu (6 pav.). Kitų jautienos gaminių (4 lentelė) kainų augimo tempai analogiški.

6 pav. I kategorijos jautienos su kaulu mažmeninė kaina 2007–2009 metais, Lt/kg
Figure 6. Retail price of beef with bone (category 1) in 2007–2009, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

4 lentelė / Table 4

Kai kurių jautienos gaminių mažmeninės kainos Lietuvoje
2007 ir 2008 metų kovo mėnesį, Lt/kg
Retail prices of selected beef products in Lithuania in March 2008 and 2009, Lt/kg

Gaminio pavadinimas Name of product	2008-03-27	2009-03-26	Pokytis / Change, %
Kumpis su kaulu / Ham, with bone	18,85	20,84	111
Kumpis be kaulo / Ham, boneless	21,55	24,05	112
Nugarinė / Sirloin	25,99	30,79	118
Malta jautiena / Minced beef	12,63	14,53	115

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Tarp kitų ES šalių sostinių Vilniuje jautienos nugarinės kainos metinis augimas didžiausias (5 lentelė). Ji buvo brangesnė nei Rygoje, bet truputį pigesnė nei Taline.

Jautienos nugarinės mažmeninė kaina kai kurių ES šalių sostinėse
2008 ir 2009 metų kovo mėnesį, Lt/kg
*Retail prices of beef loin in the capital cities of selected EU countries
in March 2008 and 2009, Lt/kg*

Sostinė / Capital city	2008	2009	Pokytis, Change, %
Budapeštas	20,13	19,18	95,3
Ryga	19,09	21,96	115,0
Praha	21,96	22,65	103,1
Stokholmas	32,77	30,25	92,3
Vilnius	25,99	30,89	118,9
Talinas	30,32	35,20	116,1
Helsinkis	37,70	39,65	105,2
Varšuva	61,32	55,50	110,9
Amsterdamas	63,70	64,30	100,9
Berlynas	108,59	112,03	103,2

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Užsienio prekyba. Statistikos departamento duomenimis, per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius į užsienį išvežta 7,1 tūkst. t jautienos už 70 mln. Lt. Eksportuota 2 proc. mažiau nei 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu. Daugiausia jautienos (vertine išraiška) išvežta į Rusiją (34 proc.), Nyderlandus (17 proc.) ir Vokietiją (12 proc.). Į ES šalis eksportuota 63 proc. jautienos.

Už jautienos eksportą į trečiąsias šalis per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius išmokėta 12,1 mln. Lt eksporto grąžinamųjų išmokų, ketvirtadaliu daugiau nei tuo pačiu 2008-ųjų laikotarpiu.

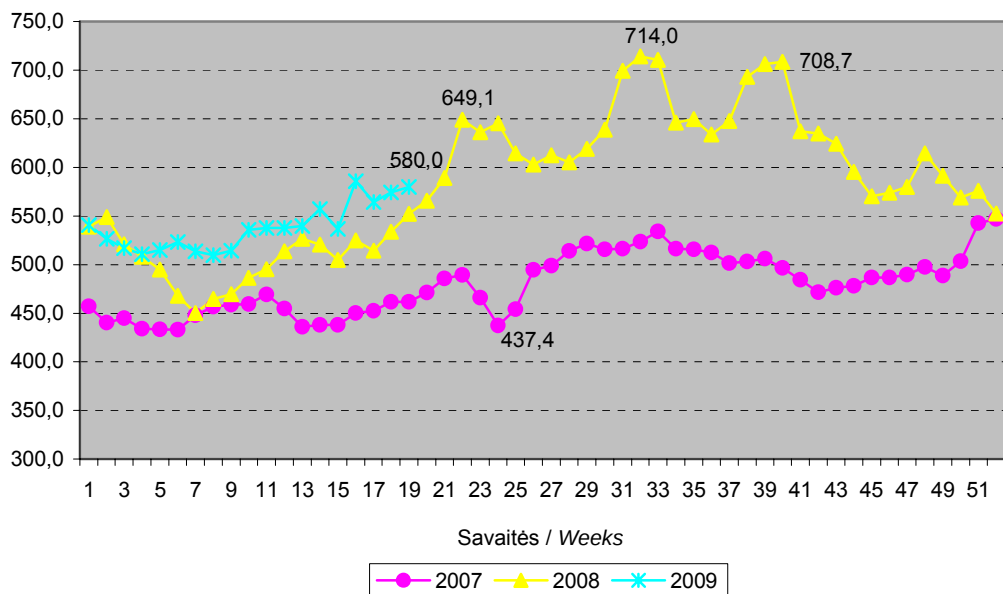
Per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius jautienos importas vertine išraiška sumažėjo 2,5 karto ir sudarė tik apie 3 proc. bendro mėsos importo.

KIAULIENA / PORK

Statistikos departamento duomenimis, per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius skerdyklos ir mėsos perdirbimo įmonės supirko 167,4 tūkst. kiaulių ir gavo 13,1 tūkst. t skerdienos. Papildomai į Lietuvą įvežta 22,1 tūkst. t kiaulienos ir 15,9 tūkst. gyvų kiaulių. Įvežtinė kiauliena sudarė du trečdalius viso poreikio.

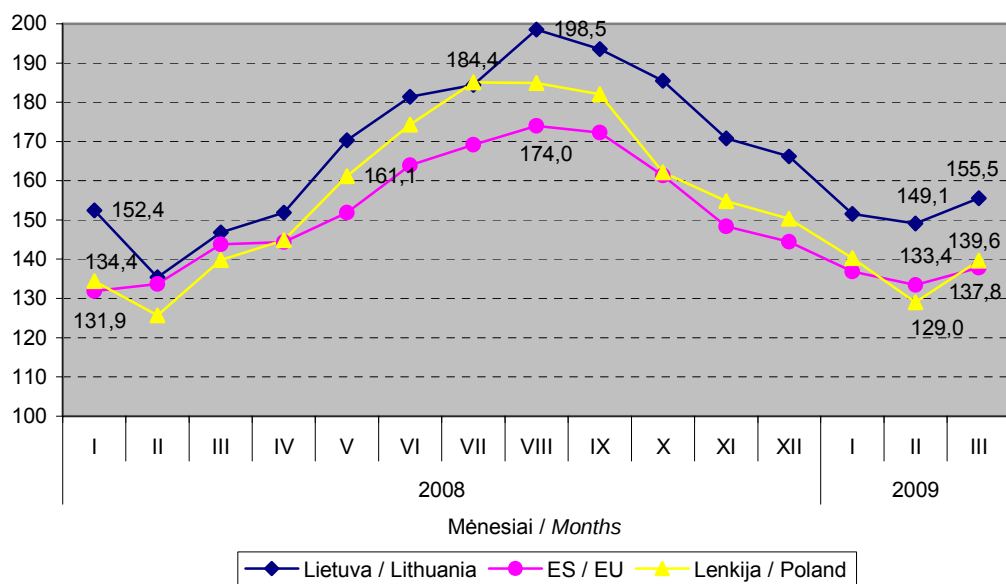
Vidutinė kiaulių skerdienos supirkimo kaina (538 Lt/100 kg) buvo 6 proc. didesnė nei per tą patį 2008-ųjų laikotarpį (7 pav.).

Kiaulių supirkimo kaina Lietuvoje visus metus išliko didesnė už ES vidutinę (13 proc.) ir Lenkijos (11 proc.) kainas (8 pav.). Tokią situaciją lėmė kiaulių trūkumas ir vis didėjantis kiaulienos importas.

7 pav. Kiaulių supirkimo (skerdenos svoriu) kainos 2007–2009 metais, Lt/100 kg
Figure 7. Purchase price of pigs (carcass weight) in 2007–2009, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

8 pav. Kiaulių supirkimo (skerdenos svoriu) kainos 2008–2009 metais
Lietuvoje, ES ir Lenkijoje, eurai/100 kg

Figure 8. Purchase price of pigs (carcass weight) in Lithuania, EU and Poland in 2008–2009, EUR/100 kg

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

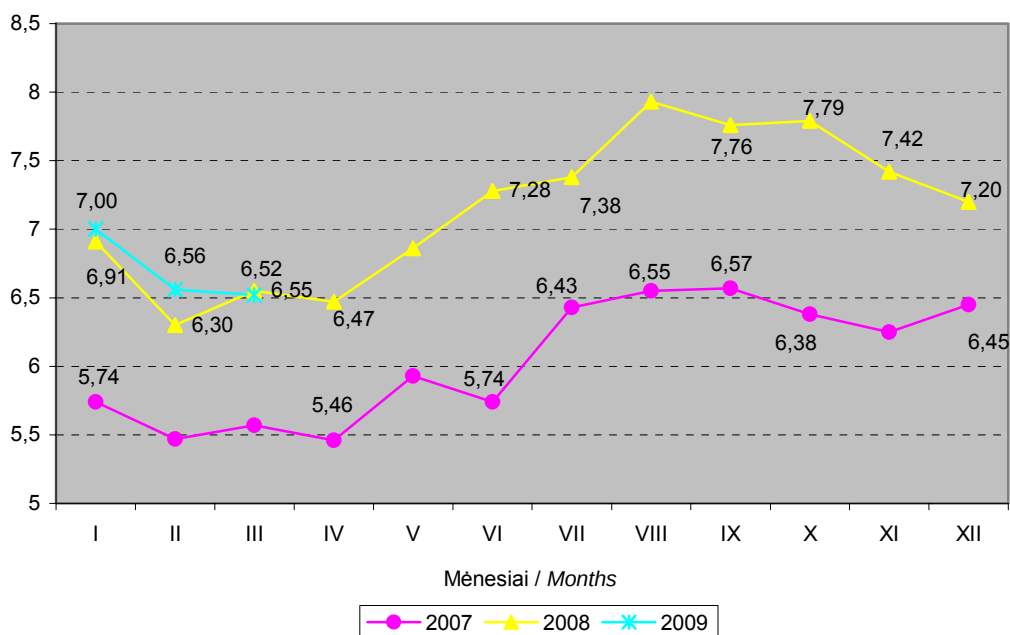
2009 metų balandžio mėnesį didžiausios kiaulių supirkimo kainos (E kategorijos) buvo Maltoje (628 Lt/100 kg), Bulgarijoje (605 Lt/100 kg), Graikijoje (561 Lt/100 kg) ir Lietuvoje (560 Lt/100 kg), mažiausios – Danijoje (420 Lt/100 kg), Nyderlanduose (454 Lt/100 kg) ir Švedijoje (456 Lt/100 kg).

Statistikos departamento duomenimis, per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius mėsos perdirbėjai pagamino 23,7 tūkst. t kiaulienos ir 9,0 tūkst. t jos gaminių. Kiaulienos skerdienos vidutinė sausio–kovo mėnesių didmeninė kaina (6,69 Lt/kg) buvo 2 proc. didesnė nei 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu (9 pav.).

Mažmeninė I kategorijos kiaulienos su kaulu 2008 metų sausio–balandžio mėnesio vidutinė kaina Lietuvoje, palyginti su 2008-ųjų tuo pačiu laikotarpiu, buvo 14 proc. didesnė (10 pav.).

Kitų kiaulienos gaminių kainų augimo tempai buvo panašūs, tik nugarinės kaina 2 proc. mažesnė. Dešrų kainų augimas buvo didesnis 17–28 proc. Tarp ES šalių sostinių Vilniuje kiaulienos nugarinė nebuvo pati pigiausia. „Vienos“ dešrelių kainos mūsų šalies sostinėje buvo vienos didžiausių (6–9 lentelė).

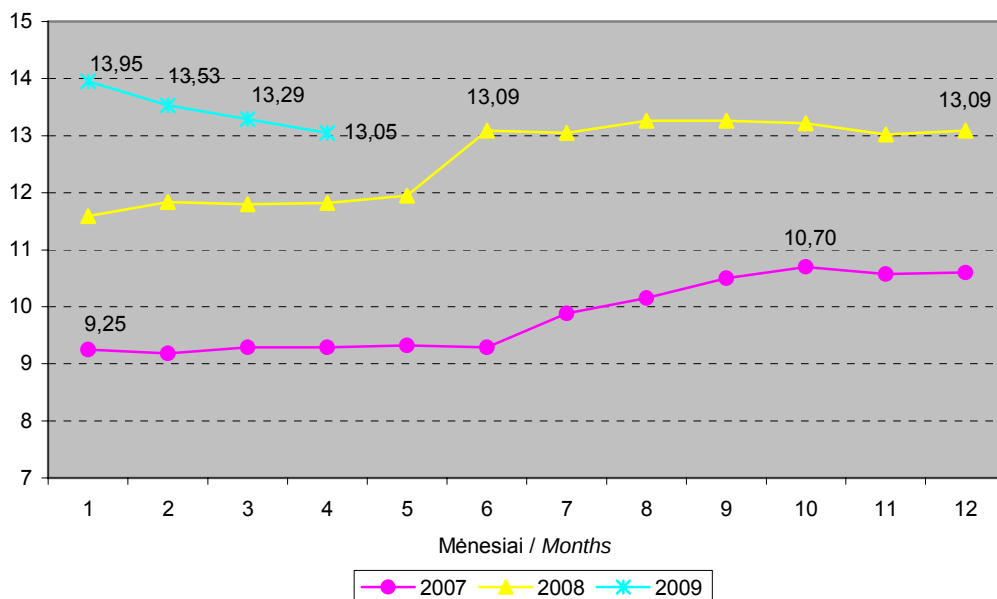
Užsienio prekyba. Per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius kiaulienos importo apimtys išaugo tik 8 proc. Įvežta 22,1 tūkst. t kiaulienos už 124,5 mln. Lt, daugiausia – iš Vokietijos (39 proc.), Lenkijos (20 proc.), ir Belgijos (12 proc.).

9 pav. Lietuvos gamintojų parduotos kiaulienos vidutinės kainos 2007–2009 metais, Lt/kg
Figure 9. Average producer price of pork in Lithuania in 2007–2009, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius gyvų kiaulių eksportas išaugo beveik 1,8 karto. Beveik visos jos eksportuojamos į Rusiją. Per 2009 metų sausio–balandžio mėnesius ten išvežta 177 tūkst. kiaulių už 62 mln. Lt. Kiaulienos eksportuota mažai – tik 1,4 tūkst. t.

10 pav. Kiaulienos su kaulu mažmeninė kaina 2007–2009 metais, Lt/kg
Figure 10. Retail price of pork with bone in 2007–2009, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

6 lentelė / Table 6

Kai kurių kiaulienos gaminių mažmeninės kainos Lietuvoje
2008 ir 2009 metų kovo mėnesį, Lt/kg
Retail prices of selected pork products in Lithuania in March 2008 and 2009, Lt/kg

Gaminio pavadinimas Name of product	2008-03-27	2009-03-26	Pokytis / Change, %
Kumpis su kaulu / Ham, with bone	11,11	13,73	124
Kumpis be kaulo / Ham, boneless	14,55	15,32	105
Sprandinė / Neck	18,53	18,67	101
Nugarinė / Terderloin	19,59	19,10	98
Šoninė / Side	11,99	12,99	108
Malta kiauliena / Minced pork	10,49	10,77	103

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

7 lentelė / Table 7

Dešrų mažmeninės kainos 2008 ir 2009 metų kovo mėnesį, Lt/kg
Retail prices of sausages in March 2008 and 2009, Lt/kg

Dešros / Sausages	2008-03-27	2009-03-26	Pokytis, Change, %
Pieniškos / Cooked hot-dogs	16,42	21,04	128
Šaltai rūkytos / Cold-smoked	37,93	45,03	119
Karštai rūkytos / Hot-smoked	20,95	24,43	117

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

8 lentelė / Table 8

Kiaulienos nugarinės mažmeninė kaina kai kurių ES šalių sostinėse
 2008 ir 2009 metų kovo mėnesį, Lt/kg
*Retail price of pork loin in the capital cities of selected EU countries
 in March 2008 and 2009, Lt/kg*

Sostinės / Capital city	2008	2009	Pokytis, Change, %
Budapeštas	16,19	13,94	113,9
Varšuva	22,44	15,16	67,6
Praha	15,64	17,02	108,8
Stokholmas	22,06	18,30	83,0
Vilnius	19,74	19,66	99,6
Helsinkis	29,25	20,48	70,0
Ryga	20,58	23,24	122,8
Berlynas	25,27	23,82	94,3
Talinas	21,55	23,86	110,7
Amsterdamas	45,96	44,82	97,5

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

9 lentelė / Table 9

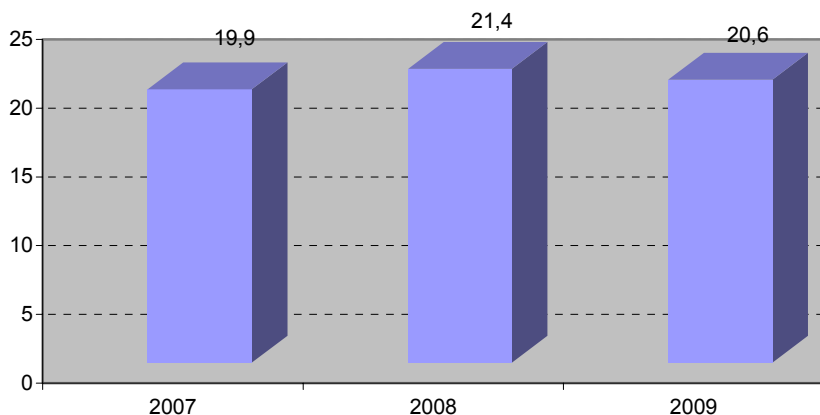
„Vienos“ dešrelių mažmeninė kaina kai kurių ES šalių sostinėse
 2008 ir 2009 metų kovo mėnesį, Lt/kg
*Retail price of Vienna sausages in the capital cities of selected EU countries
 in March 2008 and 2009, Lt/kg*

Sostinės / Capital city	2008	2009	Pokytis, Change, %
Talinas	10,43	10,90	104,5
Varšuva	15,33	11,40	74,4
Ryga	14,02	15,08	107,6
Praha	17,26	15,81	91,6
Helsinkis	16,99	18,91	111,3
Berlynas	18,27	20,12	110,1
Vilnius	18,65	21,90	117,4
Stokholmas	24,45	23,22	95,0
Amsterdamas	31,59	29,89	94,6

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

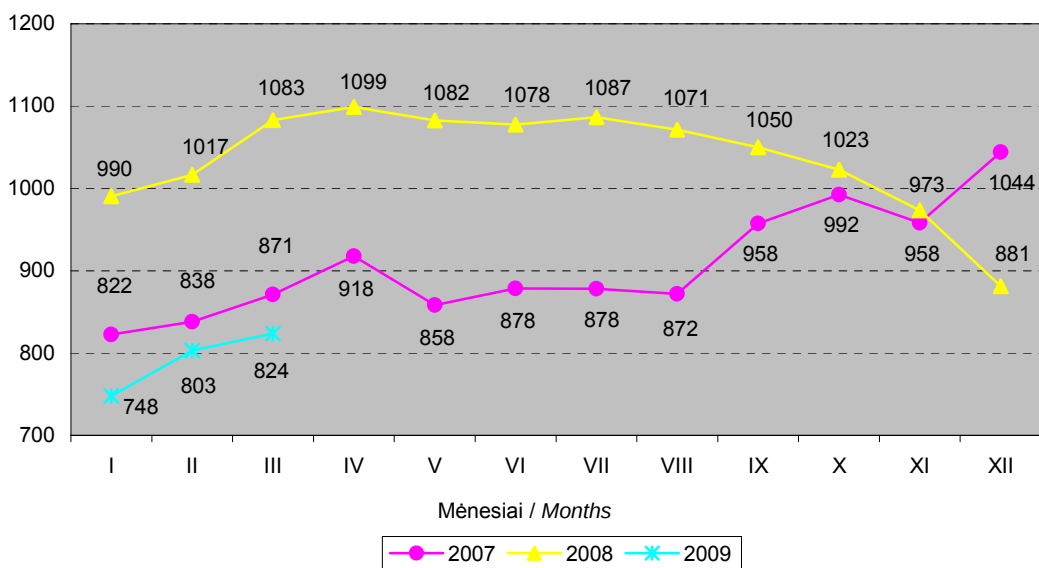
PAUKŠTIENA / POULTRY MEAT

Vidaus rinka. Per 2008 metus Lietuvoje auginamų naminių paukščių skaičius sumažėjo beveik 8 proc. – nuo 9,9 mln. iki 9,1 mln. 2009-ųjų sausio–balandžio mėnesiais taip pat paukščių supirkta ir paskersta apie 4 proc. mažiau nei atitinkamu laikotarpiu prieš metus (11 pav.). 89,4 proc. paskerstų paukščių – viščiukai broileriai.

11 pav. Paukštiesenos supirkimas Lietuvoje 2007–2009 metų sausio–balandžio mėnesiais, tūkst. t
Figure 11. Purchase of poultry meat in Lithuania in January–April 2007–2009, thou t

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

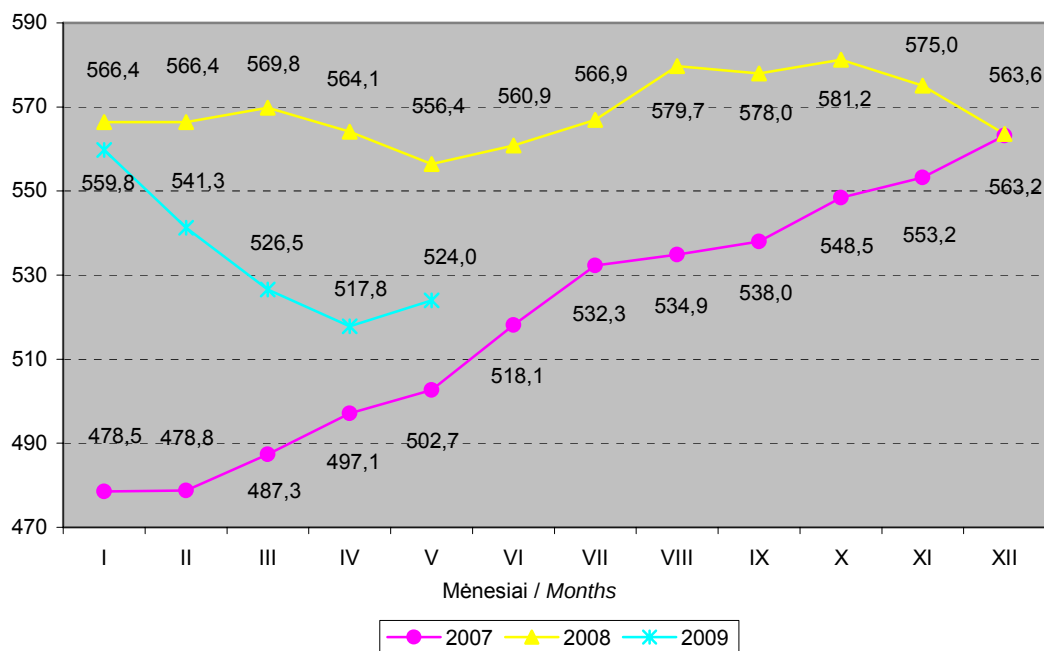

12 pav. Naminių paukščių lesalo gamintojų kainų pokyčiai Lietuvoje 2007–2009 metais, Lt/t
Figure 12. Changes in producer prices of poultry feed in Lithuania in 2007–2009, Lt/t

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Pingant pašariniams grūdams, Lietuvoje pastebimai sumažėjo ir paukščių lesalų kainos (12 pav.). 2009 metų I ketvirtį jos buvo apie 23 proc. mažesnės nei pernai tuo pačiu metu ir apie 6 proc. – nei 2007-aisiais.

Dėl minėtų priežasčių keitėsi ir paukštienos kainos. Šiais metais vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina sumažėjo – gegužės mėnesį ji buvo 7 proc. mažesnė nei 2008-ųjų gruodį (13 pav.).

13 pav. Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina Lietuvoje 2007–2009 metais, Lt/100 kg
Figure 13. Average producer price of chicken carcasses in Lithuania in 2007–2009, Lt/100 kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Per 2009 metų sausio–balandžio mėnesių laikotarpį vidutinė vištienos pardavimo kaina ES taip pat sumažėjo (1,4 proc.), nes kainos mažėjo net vienuolikoje valstybių. Labiausiai – Portugalijoje (15,7 proc.). Tačiau daugiau nei pusėje ES šalių narių užfiksuotas šios mėsos brangimas. Didžiausias jis buvo Estijoje – 8,4 proc.

Vidutinės ES vištienos pardavimo kainos 2009-ųjų sausio–balandžio mėnesiais, palyginti su atitinkamu 2008-ųjų laikotarpiu, buvo 2,5 proc. mažesnės (10 lentelė). Vištų skerdenos mažiausiai kainavo Lenkijoje – 28 proc. pigiau nei vidutiniškai ES. Brangiausios buvo Suomijoje – 41 proc. brangiau nei vidutiniškai ES. Lietuviška vištiena kainavo 10,8 proc. mažiau nei vidutiniškai ES.

Lietuvoje mažmeninių vištienos kainų augimui metų pradžioje įtakos turėjo PVM padidėjimas. Tačiau net ir taikant senąjį, 5 proc., PVM tarifą, šios kainos sausio ir vasario mėnesiais būtų viršijusios praėjusių metų atitinkamų mėnesių kainas, nors didmeninės vištų skerdenų kainos tuo metu buvo daug mažesnės už buvusias 2008-aisiais.

Vištų skerdenų vidutinė pardavimo kaina

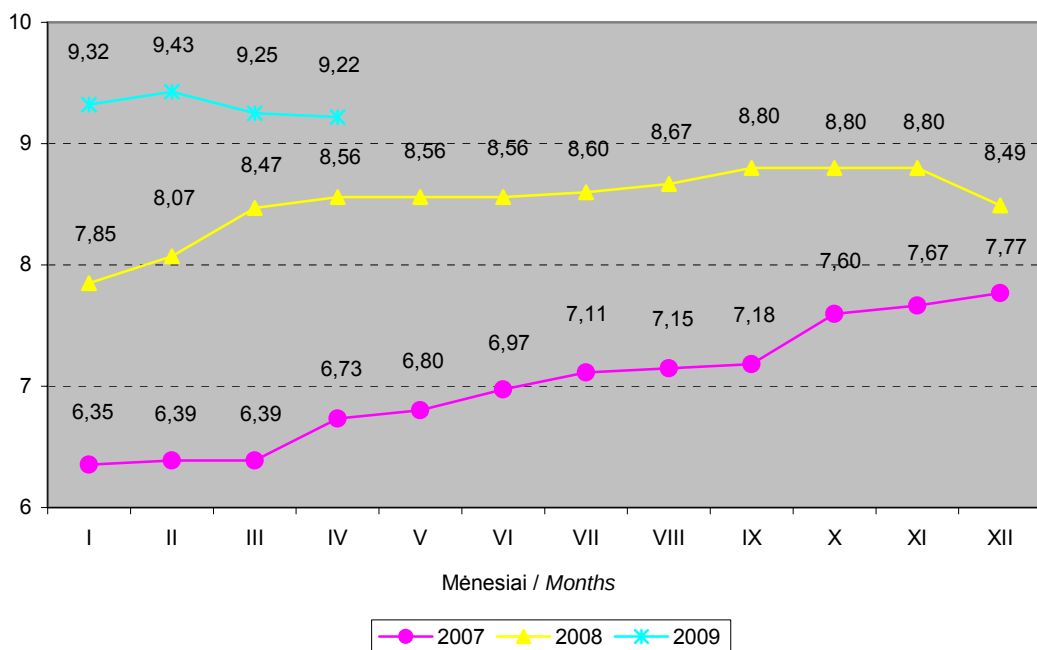
2008 ir 2009 metų sausio–balandžio mėnesiais ES valstybėse, Lt/100 kg

Average sale-price of chicken carcasses in EU countries in January–April 2008 and 2009, Lt/100 kg

Šalis / Country	2008	2009	Pokytis, proc. Change, %
Lenkija / Poland	467,4	433,0	92,6
Jungtinė Karalystė / United Kingdom	457,2	434,0	94,9
Rumunija / Romania	582,6	507,2	87,1
Lietuva / Lithuania	566,7	536,4	94,7
Bulgarija / Bulgaria	555,2	538,4	97,0
Vengrija / Hungary	657,9	573,6	87,2
Belgija / Belgium	577,7	575,3	99,6
Čekija / Czech Republic	723,4	584,7	80,8
Estija / Estonia	708,2	588,3	83,1
Ispanija / Spain	593,0	592,6	99,9
Slovakija / Slovakia	604,4	607,7	100,6
Švedija / Sweden	709,1	610,6	86,1
Nyderlandai / Netherlands	601,8	615,3	102,3
Airija / Ireland	609,8	618,1	101,4
Danija / Denmark	702,8	641,7	91,3
Austrija / Austria	656,6	651,2	99,2
Slovėnija / Slovenia	706,3	655,8	92,8
Portugalija / Portugal	575,6	661,2	114,9
Malta / Malta	600,0	666,2	111,0
Italija / Italy	643,1	676,2	105,2
Latvija / Latvia	683,4	691,6	101,2
Prancūzija / France	757,9	728,8	96,2
Graikija / Greece	731,1	756,9	103,5
Vokietija / Germany	790,7	790,4	100,0
Kipras / Cyprus	846,1	832,9	98,4
Suomija / Finland	738,5	848,4	114,9
ES / EU	617,0	601,4	97,5

Šaltinis: Europos Komisijos duomenys.

2009 metų sausio–balandžio mėnesiais mažmeninės vištienos kainos šiek tiek mažėjo – maždaug 1 proc. Tačiau per šiuos keturis mėnesius, palyginti su 2008 metų atitinkamu laikotarpiu, mažmeninė išdarinėtų vištų kaina prekybos centruose buvo didesnė beveik 13 proc. (14 pav.).

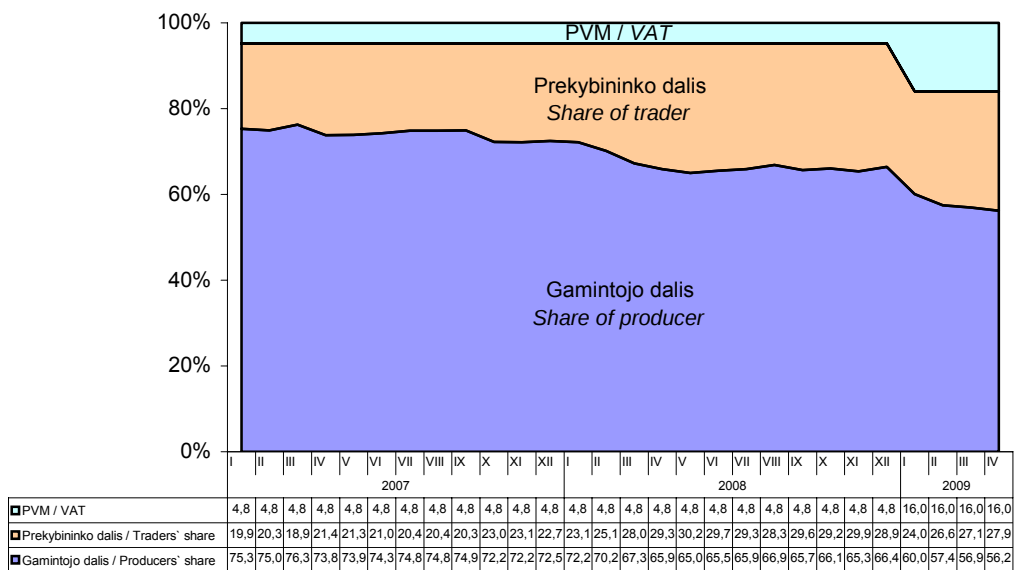
14 pav. Mažmeninės vištienos kainos Lietuvos prekybos centruose 2007–2009 metais, Lt/kg
Figure 14. Retail price of chicken meat in supermarkets in Lithuania in 2007–2009, Lt/kg

Šaltinis: Statistikos departamento prie LRV duomenys.

Vištienos gamintojų kaina Lietuvoje didėjo kur kas mažesniais tempais nei mažmeninė, o nuo 2008 metų pabaigos netgi mažėjo. Išanalizavus mažmeninės kainos struktūrą (15 pav.) matyti, kad gamintojo dalis visą laiką mažėjo. 2009 metų kovą ji buvo pati mažiausia per visą tiriamąjį laikotarpį, nors mažmeninė kaina – didžiausia. Iki 2009 metų mažmeninės vištienos kainos didėjimą labiausiai lėmė prekybininkų antkainių augimas. 2009 metų pradžioje kainų šuoliui įtakos turėjo ir PVM tarifo pokytis. Ši augimą šiek tiek sušvelnino mažėjanti gamintojo kaina ir prekybininkų sumažinti antkainiai. Didelę kainą ir toliau lemia prekybininkų veiksmai, nes valstybei atiteikanti dalis yra pastovi, gamintojų mažėja, o prekybininkų vėl auga. 2009 metų kovo mėnesį prekybininkų dalis beveik pasiekė buvusią 2008-ųjų gruodį. Mažmeninės kainos mažėjimą nulėmė tik gamintojo kainos mažėjimas.

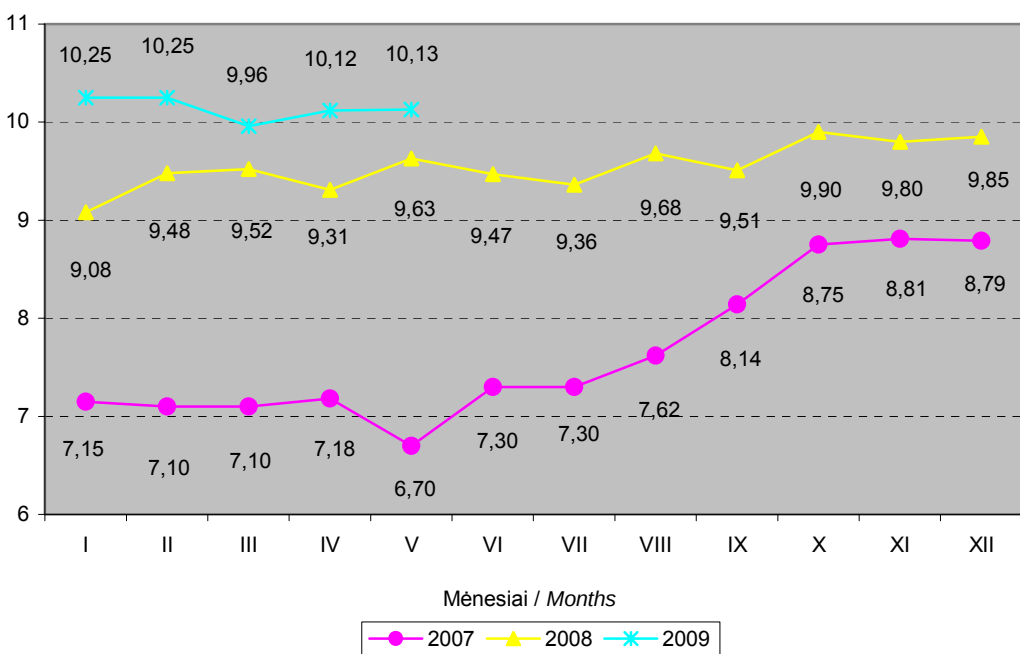
Turguje vištienos kainų tendencijos buvo panašios kaip ir prekybos centruose. 2009 metų sausio–gegužės mėnesiais turguje jos buvo 8 proc. didesnės nei atitinkamu 2008-ųjų laikotarpiu (16 pav.).

Lietuvoje brangiausios kalakutų ir vištų krūtinėlės. ŽŪMPRIS duomenimis, pigiausiai Lietuvoje galima įsigyti vištų sparnelių (11 lentelė).

15 pav. Vištienos mažmeninės kainos struktūra 2007–2009 metais, proc.
Figure 15. Structure of the retail price of chicken meat in 2007–2009, per cent

Šaltiniai: Statistikos departamento prie LRV duomenys; ŽŪMPRIS.

16 pav. Vištienos kainos Lietuvos turguose 2007–2009 metais, Lt/kg
Figure 16. Prices of chicken meat in local markets in Lithuania in 2007–2009, Lt/kg

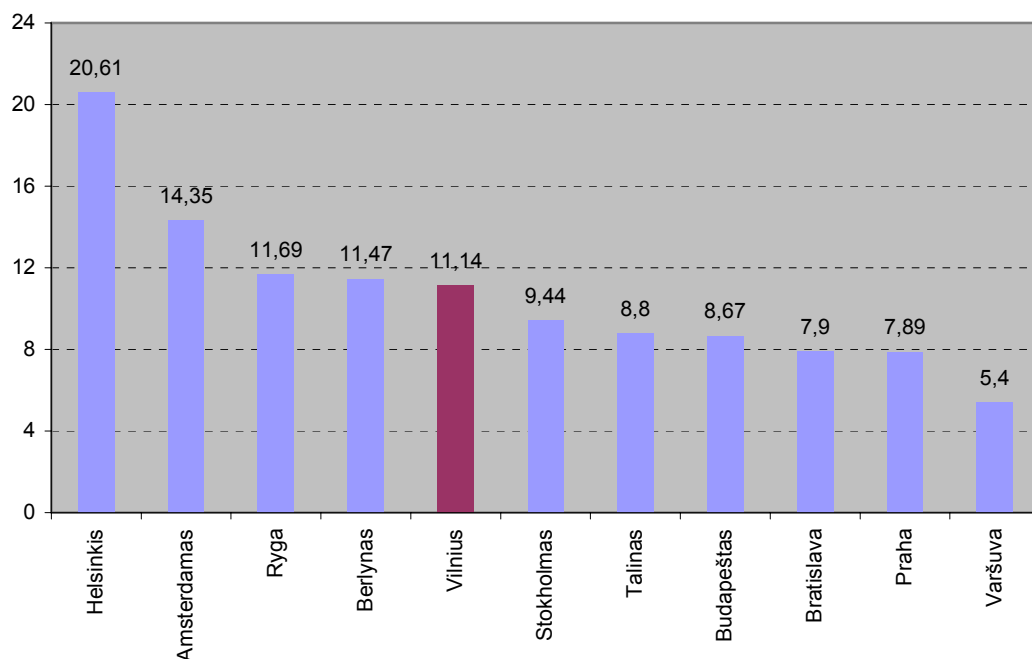
Šaltinis: Žemės ūkio rūmų duomenys.

Kai kurių paukštienos dalių mažmeninės kainos Lietuvoje
2008 ir 2009 metų gegužės mėnesiais, Lt/kg
Retail prices of selected poultry meat parts in Lithuania in May 2008 and 2009, Lt/kg

Paukštienos dalys <i>Poultry meat parts</i>	2008	2009	Pokytis, proc. <i>Change, %</i>
Vištų ketvirčiai <i>Quarters of chicken</i>	7,50	9,14	121,9
Vištų krūtinėlės <i>Breast meat of chicken</i>	14,31	17,07	119,3
Kalakutų krūtinėlės <i>Breast meat of turkey</i>	24,25	21,35	88,0

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

Nors mažmeninės vištienos kainos Lietuvoje išaugo, ši mėsa nėra pati brangiausia, palyginti su kitomis ES valstybėmis (17 pav.), tačiau ir nebe tokia pigi kaip ankstesniais metais. Suomijos sostinėje kovo mėnesį vištiena kainavo 82 proc. daugiau nei Vilniuje, Latvijoje ir Estijoje – atitinkamai 17,0 ir 14,7 proc. daugiau. Tačiau Vilniuje ji beveik 53 proc. viršijo Varšuvos kainą.

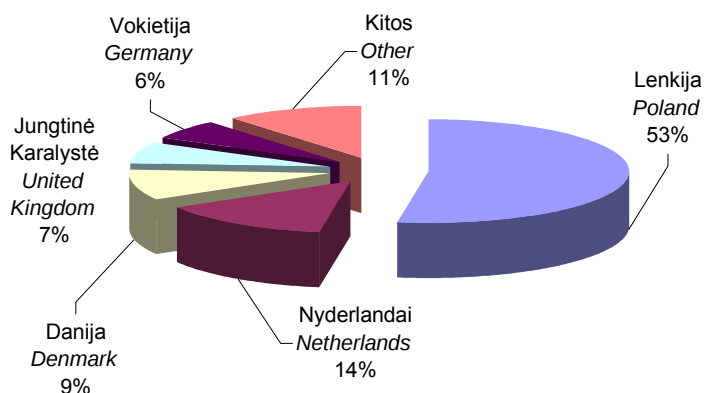

17 pav. Mažmeninės vištienos kainos kai kurių ES valstybių sostinėse 2009 metų kovo mėnesį, Lt/kg
Figure 17. Retail price of chicken meat in the capital cities of selected EU countries in March 2009, Lt/kg

Šaltinis: ŽŪMPRIS.

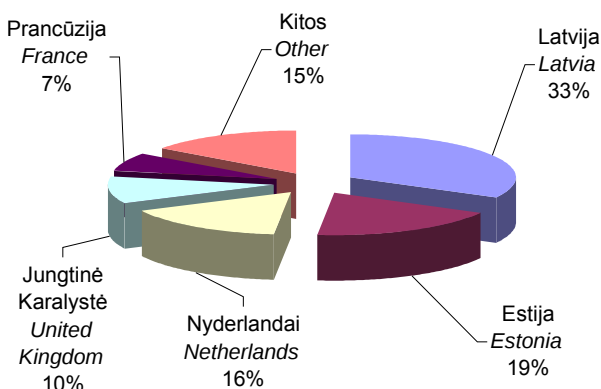
Lietuviškos paukštienos vartojimas mažėja. Per 2009 metų I ketvirtį šalies vidaus rinkoje lietuviškos paukštienos ir jos gaminių parduota beveik 7 proc. mažiau nei pernai atitinkamu laikotarpiu.

Užsienio rinka. 2009-aisiais, kaip ir daugelį pastarųjų metų, Lietuvos užsienio prekybos paukščių mėsa balansas buvo neigiamas. Per šių metų I ketvirtį paukštienos importas 54,7 proc. viršijo eksportą ir sudarė apie 31 proc. per minėtą laikotarpį Lietuvoje pagamintos paukštienos. Į Lietuvą įvežta 19 proc. mažiau paukštienos (6,5 tūkst. t) nei per tą patį laikotarpį 2008-aisiais. Vertine išraiška 2009 metais į Lietuvą minėtos mėsos importuota už 13,6 proc. mažesnę sumą nei prieš metus.

18 pav. Paukštienos importo struktūra 2009 metų I ketvirtį
Figure 18. Structure of poultry meat import in the 1st quarter of 2009

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė.

19 pav. Paukštienos eksporto struktūra 2009 metų I ketvirtį
Figure 19. Structure of poultry meat export in the 1st quarter of 2009

Šaltinis: ŽŪM užsienio prekybos duomenų bazė.

Didžiąją dalį paukštienos 2009 metais, kaip ir anksčiau, Lietuva įsivežė iš Lenkijos (3,4 tūkst. t), Nyderlandų (0,9 tūkst. t), ir Danijos (0,6 tūkst. t) (18 pav.). Likusią dalį mūsų šalis importavo iš dar 11 ES šalių ir Rusijos.

Didžiąją importuotos paukštienos dalį 2008 metais sudarė vištiena (83 proc.). Nemažai įvežta kalakutienos (16 proc.). Kitų paukščių mėsos importas nesiekė 1 proc.

Per šių metų I ketvirtį eksportuota tiek pat paukščių mėsos (4,2 tūkst. t), tačiau už beveik 4 proc. didesnę sumą nei 2008-aisiais tuo pačiu metu. Daugiausia Lietuva jos išvežė į nuolatinės savo paukštienos rinkas – Latviją (1,4 tūkst. t), Estiją (0,8 tūkst. t) ir Nyderlandus (0,7 tūkst. t) (19 pav.). Kita šios mėsos dalis išvežta į dar 9 šalis (8 ES šalis ir Rusiją).

Didžiąją išvežamos, kaip ir įvežamos, paukštienos dalį 2008 metais sudarė vištiena (95 proc.), likusi teko kalakutienai (4 proc.) ir kitų paukščių mėsai (1 proc.).